

विद्यार्थिनी सही	कनिष्ठ पर्यवेक्षक सही	वरिष्ठ पर्यवेक्षक सही	परिक्षक सही	प्राप्त गुण ५० पैकी

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापुर-परीक्षा मार्च -२०२२

सेंटर-कमला कॉलेज बैठक क्र.

पी.जी.डिप्लोमा इन योगा थेरपी

पेपर. १

विषयाचे नाव : फाउंडेशन ऑफ योगा

विषय कोड : ४३३७३

दिनांक : २५/०७/२०२२

वेळ : १.०० ते २.००

एकुण गुण : ५०

	पतंजलीनुसार यमचे पाच प्रकार आहेत:				उत्तर
प्र. १.	अ) अहिंसा, अस्तेया, सत्य, ब्रह्मचर्य आणि आसन.	ब) अहिंसा, सत्य, अस्तेया, ब्रह्मचर्य आणि अपरिग्रह	क) सत्य, अस्तेया, ब्रह्मचर्य, अपरीग्रह आणि ध्यान.	ड) अस्तेया, ब्रह्मचर्य, सत्य, ध्यान आणि आसन.	
प्र. २.	राजयोग हा आपला नियंत्रित करण्याचा योग आहे:				उत्तर
	अ) सेन्स ऑर्गन	ब) अवयव	क) मन	ड) आमच्या भावना	
	"नाडी" हा शब्द "नाद" शब्दापासून आला आहे ज्याचा अर्थ असा आहे:				उत्तर
प्र. ३.	अ) वाहणे	ब) फुंकणे	क) चालविण्यासाठी	ड) वाहन नेण्यासाठी	

प्र. ४.	अजना चक्र कोठे आहे?				उत्तर
	अ) भुवया केंद्र	ब) छाती	क) जीभ	ड) पाय	
प्र. ५.	खालीलपैकी पंच भूत कोणता नाही?				उत्तर
	अ) पृथ्वी	ब) पाणी	क) सूर्यप्रकाश	ड) हवा	
प्र. ६.	कोणता मुद्रा मलाशयातील सर्व रोगांचा नाश करते				उत्तर
	अ) ब्राह्मी मुद्रा	ब) शंभवी मुद्रा	क) आकाशचारी मुद्रा	ड) अश्विनी मुद्रा	
प्र. ७.	अष्टांगमार्गा कोणत्या तत्वज्ञानाचे योगदान आहे?				उत्तर
	अ) जैन धर्म	ब) योग प्रणाली	क) मीमांसा	ड) वेदांत	
प्र. ८.	कोणता गुण खालीलपैकी नाही?				उत्तर
	अ) सत्व	ब) राजस	क) तमस	ड) एकग्रह	
प्र. ९.	खालीलपैकी यम नाही:				उत्तर
	अ) अपरीग्रहा	ब) अष्टेय	क) संतोष	ड) ब्रह्मचर्य	
प्र. १०.	योगी स्वात्माराम कोण आहेत?				उत्तर
	अ) हठप्रदिपिकाचे लेखक	ब) योगाचे संश्लेषण लेखक	क) जीवन दिव्य लेखक	ड) योगसूत्र लेखक	
प्र. ११.	स्ट्रेस हारमोन कोणता आहे.....				उत्तर
	अ) मेलाटोनिन	ब) इन्सुलिन	क) कोर्टिसोल	ड) सेरोटोनिन	

	योग चे प्रवर्तक कोणास म्हटले आहे				उत्तर
प्र.१२	अ) महर्षी व्यास	ब) विष्णू	क) हिरण्यगर्भ	ड) पतंजली	
	पुरका, कुंभका आणि रेचका मधील प्रमाण आहे				उत्तर
प्र.१३.	अ) 1: 2: 4	ब) 2: 4: 1	क) 1: 4: 2	ड) 2: 4: 2	
	पिंगला पाण्याचे स्वरूप आहे				उत्तर
प्र.१४.	अ) थंड	ब) गरम	क) गरम आणि थंड	ड) यापैकी नाही	
	'हठयोग' चे आचार्य कोण आहे				उत्तर
प्र.१५.	अ) मत्स्येंद्र	ब) गोरक्षा	क) स्वात्मारामा	ड) कपिल	
	स्वामी कुवल्यानंद यांचे पहिले गुरू कोण होते?				उत्तर
प्र.१६.	अ) आर.माणिक राव	ब) श्री अरविंदो	क) माधवदास	ड) स्वामी शिवानंद	
	खालीलपैकी कोणता भाग साधनातुष्ट्या नाही?				उत्तर
प्र.१७.	अ. विवेका	ब. वैराग्य	क. ध्यान	ड. मुमुक्षुत्व	
	योगानुसार राग आहे				उत्तर
प्र.१८	अ. क्लेश	ब. प्रेम	क. असकती	ड. वरील सर्व	
	षट्कर्मांचे तंत्रे कशासाठी वापरली जातात				उत्तर
प्र.१९.	अ) बाह्य साफसफाई	ब) जीआयटी साफ करणे	क) शरीराच्या सर्व भागातून जास्त प्रमाणात दोष काढून टाकण्यासाठी	ड) मन स्वच्छ करण्यासाठी	

प्र. २०.	'चित्त' कशाने नियंत्रण केले जाते				उत्तर
	अ) यम	ब) प्रत्याहारा	क) नियम	ड) समाधी	
प्र. २१.	खालीलपैकी आंतरराष्ट्रीय योग दिवस कोणता?				उत्तर
	अ) २१ जून	ब) २१ जुलै	क) २८ जून	ड) वरीलपैकी काहीही नाही	
प्र. २२	योगिक एनिमा चे दुसरे नावे काय आहेत?				उत्तर
	अ) नौली	ब) धोती	क) बस्ती	ड) त्राटक	
प्र. २३	स्थित प्रज्ञाची संकल्पना कशात वर्णन केली आहे				उत्तर
	अ) भगवद्-गीता	ब) पतंजली योगसूत्र	क) चरक संहिता	ड) हठ योग प्रदिपिका	
प्र. २४	योगच्या इतिहासाचे कालखंड आहेत				उत्तर
	अ) श्रुतीकाल	ब) दर्शनकाल	क) टीकाकाळ	ड) वरील सर्व	
प्र. २५	कुठला भगवद्-गीताचा अंतिम व अठरावा अध्याय आहे				उत्तर
	अ) विश्वरूप दर्शना योग	ब) विभूति विस्तारा योग	क) पुरुषोत्तम योग	ड) मोक्ष सन्यास योग	

